

Mødet den 17. Decbr. 1914. (For lukkede Døre).

Fraværende: Harald Jensen og Samuelsen.

1. (J. Nr. 319—1914). Fra Handelsministeriet forelaa til Erklæring de indkomne Andragender om Stillingen som **Justervæsenets Forhandler** i Aarhus.

M i k a e l J o h a n s e n vilde for sin Gruppes Vedkommende foreslaa at indstille Købmændene Michael Jensen, A. Th. Langermann, J. Rasmussen og Carl Skovgaard samt Fabrikant Dambmann.

J a k o b J e n s e n foreslog paa den socialdemokratiske Gruppes Vegne at indstille Vægtsmed A. C. Petersen, Købmand J. P. Knudsen, Enkefru Kirketerp-Møller, Købmand Marthin Hansen og Købmand Rasmus P. R. Møller.

Det vedtoges at indstille følgende, der nævnes i alfabetisk Orden:

Fabrikant M. Dambmann, Ryesgade 6.

Købmand Marthin Hansen, Studsgade.

— J. Michael Jensen, Lille Torv 1—3.

Enkefru Kirketerp-Møller, Vesteralle 18.

Købmand J. P. Knudsen, Marstrandsgade.

— A. Th. Langermann, Store Torv 14.

— Rasmus P. R. Møller, Søndergade 38.

Vægtsmed A. C. Petersen, Fiskergade 4 og Frederiksgade 4.

Købmand J. Rasmussen, Frederiksgade 77.

— Carl Skovgaard, Guldsmedgade.

2. (J. Nr. 397—1914). Indstilling fra Sygehusudvalget om efter afholdt Licitation at overdrage Leveringen af **det elektriske Lysanlæg i Lægeboligen** til Installationsforretningen »Elektro« for 1878 Kr. 50 Øre, **Installationen af indvendige Spildevandsledninger og Udførelsen af Gas- og Vandmesterarbejdet i Lægeboligen** til S. P. Johansen for 1280 Kr. og **Leverancen af Sanitetsvarer til Lægeboligen og Sektionsbygningen** til Rahrs tekniske Forretning for 1172 Kr. 40 Øre.

Formanden forelagde Indstillingen.

Vetli spurgte, hvorfor det billigste Tilbud paa det elektriske Lysanlæg ikke var indstillet.

Christensen havde faaet det Indtryk, at Gas- og Vandmestrene var blevet enige om, hvem der skulde have Entreprise Nr. 2, og han henstillede derfor til Udvalget at tage Indstillingen med Hensyn til denne Entreprise tilbage og lade Arbejdet udføre af Kommunens egne Folk.

Mousten havde intet imod at følge Hr. Christensens Henstilling, hvis Byraadet kunde tiltræde den. Til Hr. Vetli bemærkede Taleren, at efter Stadsingeniørens Mening var det indstillede Tilbud paa Lysanlægget i Virkeligheden det billigste.

Magnus Nielsen vilde som saa ofte før protestere imod, at Kommunen skulde være Arbejdsgiver, idet dette vilde være det mest fordømmende, der kunde finde Sted i en Kommune. Gas- og Vandmestrene hævdede desuden, at Arbejdet ikke kunde udføres billigere. Det rigtigste vilde være, at Udvalget forhandlede med Gas- og Vand-

mestrene om at indføre en Tarif for deres Arbejde. Maaske kunde Kommunen udføre Arbejdet billigere, naar Udgiften til Værktøj, Kul og andet ikke regnedes med, men den Slags maatte Mestrene selvfølgelig inddrage under deres Tilbud.

M i k a e l J o h a n s e n kunde selvfølgelig ikke gaa med til, at Kommunen selv udførte Gas- og Vandmesterarbejdet. Der var kun 10 Øre Forskel paa Schmiths og Lunds Tilbud. Hvis Lund var Mester — han fandtes nemlig ikke i Fagregistret — burde han, hvis Arbejde man kendte fra tidligere Tid, antages.

C h r i s t e n s e n oplyste, at Lunds Tilbud fra først af var sat noget paa Skruer, saaledes at Stadsingeniøren ikke mente at kunne anbefale det. Naar Hr. Magnus Nielsen ansaa det for fordømmende, at Kommunen selv udførte sit Vand- og Gasmesterarbejde, skulde Taleren erindre om, at Vandværksudvalget selv havde overtaget Udførelsen af sit Vandmesterarbejde, efter at det fra andre Byer var blevet oplyst, at denne Fremgangsmaade var langt den billigste. Naar Kommunen blev udbyttet, saaledes som Tilfældet havde været, var det ikke fordømmende, at den selv udførte Arbejdet.

S i m o n s e n vilde protestere imod, at det skulde være fordømmende og ødelæggende, at Kommunen selv udførte sit Arbejde. Det var tvært imod fordelagtigt, hvad man havde flere Eksempler paa. Taleren fremdrog et Tilfælde fra Slagtehuset og udtalte dernæst, at Mestrene havde saadanne Sammenslutninger, at man aldrig vidste, om der blev forlangt for meget. Kommunesocialismen bredte sig mere og mere, ja Byraadet havde jo endog været enig i at udvide den ved

selv at indkøbe Kul. Spørgsmaalet var derfor kun, hvor Grænsen skulde sættes. Hr. Magnus Nielsen mente jo ved Haandværksmestrene, men kunde altsaa godt gaa med til Kommunesocialisme, naar det gjaldt Handelsstanden. Efter Talerens Mening kunde Haandværkerne ikke gøre Fordring paa Beskyttelse mere end Købmændene.

M i k a e l J o h a n s e n var glad ved, at Hr. Simonsen havde erkendt, at Kulkøbet var Kommunesocialisme. Det var rigtigt, at Vandværksudvalget havde besluttet selv at udføre sit Vandmesterarbejde, men det var kun forsøgsvis for 1 Aar.

C h r i s t e n s e n bemærkede, at Bestemmelsen om, at det kun skulde være forsøgsvis, var indsat for at gøre Gangen lettere for Hr. Mikael Johansen.

M i k a e l J o h a n s e n maatte protestere imod Hr. Christensens Udlægning af den paagældende Bestemmelse. Taleren bestemte dog selv, hvad han vilde gaa med til.

M o u s t e n meddelte, at Udvalget fastholdt Indstillingen.

C h r i s t e n s e n foreslog, at Installationen af Spildevandsledningerne og Udførelsen af Gas- og Vandmesterarbejdet blev udført af Kommunens egne Folk.

Indstillingen vedtoges.

3. (J. Nr. 20⁷—1914). Indstilling fra Legatudvalget om at bortgive »**Det krigerske Haandværkerlegat**« saaledes:

Tapetserer Herluf Hansen til videre Uddannelse i Udlandet 70 Kr.

Maskinlærlingene Frands C. Liisberg og Erik Møller til fortsat Uddannelse i Teknisk Skole hver 40 Kr.

Skræddersvend Chr. Christensen til videre Uddannelse ved Aarhus Handelshøjskole 35 Kr.
Snedkersvend Niels Christensen til fortsat Uddannelse ved Teknisk Skole 35 Kr.

Maskinlærlingene Ernst Bischoff Andersen, Valdemar Brockmann, Alfred Christiansen og Aage Kaj Hansen samt Tømrerne Aage Koldsen og Niels Peter Nielsen til fortsat Uddannelse ved Teknisk Skole hver 30 Kr.

Indstillingen vedtoges.

4. (J. Nr. 20⁵—1914). Indstilling fra Legatudvalget om at bortgive 2 Portioner à 110 Kr. for et Aar af **Skomagermester Chr. Jensens Legat** til Skibsbygmester Christoffersen og Mekaniker Ole Hansen.

Formanden forelagde Indstillingen.

Simonsen kendte ikke Fundatsen, men syntes ikke, at Christoffersen opfyldte de Betingelser, som i Almindelighed blev stillet. Christoffersen havde alle Dage været bekendt for en ganske umaadeholden Nydelse af Spiritus. Vel skulde det indrømmes, at hans Kone havde ført en sørgelig Tilværelse, men det burde dog ikke præmieres at drikke baade en Formue og en Forretning op, saaledes som Christoffersen havde gjort. Taleren havde den dybeste Medlidenhed med baade Christoffersen og hans Hustru, men mente ikke at kunne forsvare overfor Offentligheden at lade ham faa Legatet uden at have gjort opmærksom paa Forholdet

Formanden vidste godt, at det var omtvisteligt, om Christoffersen burde have Legatet. Sidste Aar havde han imidlertid faaet det, og Beslutningen om at give ham det i Aar igen var taget under Hensyn hertil, og fordi Hustruen var absolut værdig.

Mikael Johansen skulde indrømme, at

Christoffersen ikke var helt værdig til at faa Legatet. Der var dog adskilligt, der talte til Undskyldning for ham, og hans Ulykke havde ikke alene været Drikfældighed, men ogsaa megen Sygdom og andre Ulykker. Hustruen var ualminnelig værdig; hun var meget dygtig og havde opdraget Børnene til brave Mennesker. Det vilde være mere end Synd, om man nu tog Legatet fra Christoffersen, saa Taleren vilde varmt anbefale Indstillingen.

N. J o h. L a u r s e n kendte Familien meget godt og skulde indrømme, at alt ikke var, som det burde være. Han kunde dog anbefale Indstillingen, fordi Hustruens Kamp i høj Grad berettigede til Legatet.

Indstillingen vedtoges.

5. (J. Nr. 20⁴—1914). Indstilling fra Legatudvalget om at bortgive 4 Portioner à 18 Kr. af **Gaardejer Søren Nielsens Legat** til Maren Jensen, Kirsten Bisgaard, Anna Jørgensen og Dagmar Østervemb.

Indstillingen vedtoges.

6. (J. Nr. 20⁶—1914). Indstilling fra Legatudvalget om at bortgive **Frk. Abelone Sechers Legat** saaledes: Else Lund 35 Kr., Anna M. L. Jensen 35 Kr., Andrea Enemark 35 Kr. og Marie Jørgensen 30 Kr.

Indstillingen vedtoges.

7. (J. Nr. 383—1914). Andragende fra Enke J. A. Madsen, Hjortensgade 34, om **Lempelse med Hensyn til Erlæggelsen af Brolægningsbidrag**.

F o r m a n d e n forelagde Budgetudvalgets Indstilling, der gik ud paa, at Andragendet ikke bevilges, fordi der allerede er indrømmet Andragerinden den største Lempelse, der gives.

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 12¹⁷—1914). Indstilling om Tildeling af forskellige **Alderdomsunderstøttelser**.

Indstillingen vedtoges.

9. (J. Nr. 393—1914). Andragende fra Vognmand P. Holm om en Forhøjelse af 800 Kr. for sit Arbejde som **Renovationsentreprenør**.

Fra Brolægningsudvalget forelaa Indstilling om, at der ydes Holm et Tillæg af 65 Kr. pr. Maaned fra 1. Oktober 1914 at regne paa Vilkaar, at Tillæget er at betragte som et Maksimum, som Udvalget har Ret til at reducere forholdsvis, naar der indtræffer Prisfald paa Foderstoffer, og at Tillæget er ganske uden Indflydelse paa Beregningen af det Entreprenøren ifølge Kontraktens § 19 tilkommende Tillæg til Kontraktsummen i Forhold til Tilvæksten af Familier i vedkommende Distrikt.

Indstillingen vedtoges.

10. (J. Nr. 386—1914). Forespørgsel fra **Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger** om mellem hvilke Institutioner Byraadet i Aar ønsker Foreningens Bidrag, 1800 Kr., til fattige delt.

Fra Fattigudvalget forelaa Indstilling om at fordele Beløbet saaledes:

Fælleskontoret for Velgørenhed	200 Kr.
Plejeforeningen (der uddeler Mad til fattige syge)	200 »
»Samaritanen«	400 »
Domsognets Menighedspleje	100 »
Frue Sogns Menighedspleje	100 »
Sct. Pauls Sogns Menighedspleje	100 »
Sct. Johannes Sogns Menighedspleje . .	100 »
Velgørenhedsselskabet	150 »
Menighedssøstrenes Juleuddeling	100 »
»De fattiges Jul«	350 »

Formanden forelagde Indstillingen.

Simonsen foreslog at fordele Beløbet saaledes: Vuggestuerne 300 Kr., Lærernes Træskoforening 200 Kr., »Samaritanen« 200 Kr., Marthahjemmet 200 Kr., Fritidshjemmene 300 Kr., Optagelseshjemmet i Annagade 200 Kr., Fælleskontoret for Velgørenhed 280 Kr., Menighedssøstrene 20 Kr. og Fælleskontoret for Velgørenhed til ulykkelige i Aarets Løb 100 Kr. — Vuggestuerne trængte meget haardt og kunde ikke holdes oppe med de forhaandenværende Midler; den ene var allerede lukket. For Lærernes Træskoforening kneb det ligeledes meget haardt. Det samme kunde siges om »Samaritanen« og Marthahjemmet. Den Mad, der paa dette blev lavet af de unge Piger, blev uddelt gratis eller mod en meget ringe Betaling. Fritidshjemmene var i stor økonomisk Betryk og ligeledes Optagelseshjemmet i Annagade, som gjorde god Nytte. Det hændte undertiden, at Folk kom i en højst ulykkelig Situation uden at kunne faa Hjælp noget Sted, og derfor vilde det være heldigt, om Fælleskontoret fik et Beløb til Raadighed for saadanne Tilfælde. Naar Taleren ikke havde taget »De fattiges Jul« med i sit Forslag, skyldtes det ikke, at han ikke ansaa Institutionen for ganske udmærket, men fordi denne Institution næppe trængte saa haardt som de af ham nævnte Institutioner. Komiteen for »De fattiges Jul« havde nemlig af for sent indkomne Beløb dannet et Reservefond paa 5000 Kr., som var til Raadighed for Kriseaar.

Mikael Johansen udtalte sin Paaskønnelse af Fællesforeningens smukke Tanke. Taleren henstillede at følge Fattigudvalgets Indstilling og kunde under ingen Omstændigheder være med til at forbigaa Velgørenhedsselskabet. Mulig kunde den Sum, der af Fattigudvalget var foreslaaet til

»De fattiges Jul« overgaa til en anden Institution, men ellers burde der ikke forandres noget i Indstillingen.

Carl Laursen bemærkede, at det ikke havde været nogen let Opgave for Fattigudvalget at forestaa Fordelingen af de 1800 Kr. Vuggestuerne var ikke taget med, fordi de fik 500 Kr. af Kommunen. Taleren havde intet imod, at det Beløb, der var tiltænkt »De fattiges Jul«, overgik til en anden Institution.

Kjeld Sørensen udtalte, at Fattigudvalgets Indstilling ikke var noget Ultimatum, som der ikke kunde forandres noget ved. Taleren kunde saaledes godt være med til at lade Vuggestuerne faa de 350 Kr., der var tiltænkt »De fattiges Jul«. Det var umuligt at tilfredsstille alle Parter.

Mikael Johansen skulde intet have imod, at de 350 Kr. til »De fattiges Jul« blev delt mellem Lærernes Træskoforening og Vuggestuerne med henholdsvis 150 Kr. og 100 Kr. til hver af Vuggestuerne.

Mariane Thomsen vilde hellere have de 350 Kr. delt mellem Vuggestuerne og Fritidshjemmene. Fattigvæsenet uddelte mange Træsko.

Carl Laursen kunde tiltræde Hr. Mikael Johansens Forslag om Fordeling af de 350 Kr.

Marthin Hansen vilde være ked af, om »De fattiges Jul« ikke fik de 350 Kr.

Formanden vilde finde det rigtigst, at man fremtidig lod Fattigudvalget foretage Fordelingen.

Indstillingen vedtoges, dog at de 350 Kr., der var foreslaaet til Juleindsamlingen, tildeles Vuggestuerne med 200 Kr. og Lærernes Forening til Anskaffelse af Træsko til Skolebørn med 150 Kr.
